
Ελληνική Στρατιωτική Ιστορία: Στρατηγική και Ηγεσία

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Ελληνική Στρατιωτική Ιστορία: Στρατηγική και Ηγεσία»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Ελληνική Στρατιωτική Ιστορία: Στρατηγική και Ηγεσία»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η Στρατιωτική Ιστορία είναι η αναλυτική μελέτη των πολέμων, μαχών, εκστρατειών, της εξέλιξης της στρατιωτικής στρατηγικής, της πολεμικής τέχνης, της εξέλιξης του τρόπου άσκησης της ηγεσίας, της εξέλιξης της πολεμικής τεχνολογίας αλλά και της οργανωτικής δομής των στρατευμάτων. Η Στρατιωτική Ιστορία ανιχνεύει και ερμηνεύει διάφορες τακτικές ή στρατηγικές (στρατιωτικές ιδέες-δόγματα) επιλογές διαφόρων ηγητόρων στο παρελθόν και αναλύει την επίδραση που είχαν στη μάχη. Ιδιαίτερα η Ελληνική Στρατιωτική Ιστορία αποτελεί μια ανεξάντλητη πηγή σοφίας όχι μόνο για τους Έλληνες αλλά για κάθε χώρα του κόσμου.

Η προσπάθεια του προγράμματος επικεντρώνεται στην ανεύρεση όλων των παραμέτρων που οδήγησαν τις διάφορες στρατιωτικές δυνάμεις στη νίκη ή στην ήττα, ενώ τα στρατιωτικά συμπεράσματα αναλύονται υπό το πρίσμα των Επαναστάσεων των Στρατιωτικών Ζητημάτων.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε στελέχη και αξιωματικούς των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας, σε πτυχιούχους τμημάτων ιστορίας, πολιτικών επιστημών,

διεθνολογίας, αλλά και σε όποιον επιθυμεί να επιμορφωθεί στην Ελληνική Στρατιωτική Ιστορία και στη Στρατηγική των μαχών που διαμόρφωσαν την Ελληνική Ιστορία.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ απόφοιτοι ΑΕΙ και ΑΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής
- ▶ απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συναφή στο αντικείμενο εργασιακή εμπειρία και ενδιαφέροντα.

Λόγω του περιορισμένου αριθμού των θέσεων συμμετοχής, θα τηρηθούν αυστηρά τα παρακάτω κριτήρια επιλογής υποψηφίων.

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «αυτονομία», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης**

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικώς με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει __ θεματικές ενότητες (μαθήματα).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Μάθημα: Αρχαία Ελληνική Στρατιωτική Ιστορία Ι

Διδακτική Ενότητα 1: Ο Εξοπλισμός του Οπλίτη-Ο Τρόπος Μάχης-Η Διοίκηση του Στρατεύματος κατά την Μάχη

Ο αρχαίος ελληνικός εξοπλισμός του οπλίτη και ο τρόπος διεξαγωγής της μάχης έχει δυο κύρια χαρακτηριστικά, τον βαρύ οπλισμό και την αποφασιστικότητα των οπλιτών να θυσιάσουν προκειμένου να επιτευχθεί η τελική νίκη. Η διοίκηση βρίσκεται σε νηπιακό στάδιο. Με την είσοδο στον αγώνα δεν υπήρχε η δυνατότητα κανενός είδους άσκησης διοίκησης – ελέγχου του στρατεύματος. Όλοι οι άνδρες όφειλαν να δράσουν με βάση το αρχικό σχέδιο, η εξέλιξη του οποίου δεν εποπτευόταν από κανένα.

Διδακτική Ενότητα 2: Στρατιωτική Ανάλυση: Μάχη Μαραθώνα - Μάχη Θερμοπυλών - Μάχη Πλαταιών

Οι μάχες έχουν επιλεγεί με κριτήρια: (1) εξέλιξη της πολεμικής τέχνης, (2) στρατιωτική τεχνολογία και (3) στρατιωτικές δομές.

Μάχη του Μαραθώνα. Δυνάμεις, Διάταξη, Διεξαγωγή μάχης, Ελιγμός που εφαρμόστηκε (διαφορετικές κινήσεις τμημάτων της φάλαγγας, οι οποίες θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως πρόδρομος του ελιγμού). Στρατιωτικά σφάλματα.

Μάχη των Θερμοπυλών. Δυνάμεις, Διάταξη, Διεξαγωγή μάχης, Ελιγμός που εφαρμόστηκε (συνδυασμό αμυντικών, επιβραδυντικών και επιθετικών ενεργειών με κύρια αποστολή την καταστροφή των επιτιθεμένων) Στρατιωτικά σφάλματα.

Μάχη των Πλαταιών. Δυνάμεις, Διάταξη, Διεξαγωγή μάχης, Ελιγμός (ισχυρή, επίμονη και ακλόνητη άμυνα, μέχρι να εξαντληθεί η επιθετική ορμή του αντιπάλου και στη συνέχεια να αναληφθούν επιθετικές ενέργειες). Στρατιωτικά σφάλματα.

Διδακτική Ενότητα 3: Η Εξέλιξη των Στρατιωτικών Επιχειρήσεων μετά τους Μηδικούς Πολέμους

Τα κύρια χαρακτηριστικά που διακρίνονται είναι ο αιφνιδιασμός, η ενέδρα, η έφοδος για την κατάληψη της αντίπαλης πόλης και η καταδίωξη του εχθρού. Οι ηθικοί φραγμοί των περασμένων αιώνων δεν υπάρχουν πλέον. Η νέα στρατηγική απαιτούσε την ανανέωση του οπλισμού, της τακτικής και την εμφάνιση νέων τύπων πολεμιστών. Οι μετατροπές του οπλισμού ενισχύουν την επιθετικότητα (επιμήκυνση του δόρατος και του ξίφους) και υπάρχει μια μικρή υποβάθμιση των αμυντικών όπλων. Το ιππικό μαζί με τους ψιλούς (βοηθητικά σώματα) εξασφάλιζε το μέτωπο και τα νώτα της παράταξης. Παρατηρείται για πρώτη φορά από τον Επαμεινώνδα να υπάρχει μια αλλαγή στον τόπο άσκησης διοίκησης και ελέγχου.

Διδακτική Ενότητα 4: Στρατιωτική Ανάλυση: Μάχη Λεύκτρων - Μάχη της Μαντινείας

Μάχη Λεύκτρων. Δυνάμεις, Διάταξη, Διεξαγωγή μάχης, Ελιγμός που εφαρμόστηκε Στρατιωτικά σφάλματα. Η νίκη των Θηβαϊκών δυνάμεων στη μάχη των Λεύκτρων αποτελεί τον θρίαμβο της τακτικής ευελιξία και της εφευρετικότητας. Η χρησιμοποίηση της λοξής φάλαγγας χαρακτηρίζεται ως «επανάσταση στα στρατιωτικά ζητήματα»

Μάχη της Μαντινείας. Δυνάμεις, Διάταξη, Διεξαγωγή μάχης, Ελιγμός που εφαρμόστηκε Στρατιωτικά σφάλματα. Στρατηγική. Η εκτέλεση μεγάλων κινήσεων, οι οποίες κάλυπταν όλη

την Πελοπόννησο με σκοπό ο Επαμεινώνδας να επιτεθεί στους αντιπάλους του ξεχωριστά πριν ακόμη συνενωθούν και σχηματίσουν τη συμμαχική φάλαγγα.

Μάθημα: Αρχαία Ελληνική Στρατιωτική Ιστορία II

Διδακτική Ενότητα 1: Μακεδονικός Στρατός Εξέλιξη του Εξοπλισμού του Οπλίτη

Υιοθέτηση της σάρισας ως κύριο όπλο του εξοπλισμού του οπλίτη. Επίδραση των απόψεων του Επαμεινώνδα. Συνδυασμός όπλων. Αλλαγή ρόλου του ιππικού από όπλο υποστήριξης σε κρούσης. Ύπαρξη δύο διοικητών ανά πλευρό παράταξης (Αλέξανδρος και Παρμενίων).

Διδακτική Ενότητα 2: Στρατιωτική Ανάλυση: Μάχη Γρανικού - Μάχη Ίσους

Μάχη Γρανικού Δυνάμεις, Διάταξη, Διεξαγωγή μάχης, Ελιγμός που εφαρμόστηκε, Στρατιωτικά σφάλματα Ευελιξία και προσαρμοστικότητα του Αλεξάνδρου σε ταχέως εξελισσόμενες καταστάσεις στη διάρκεια της μάχης. Τήρηση αρχών πολέμου.

Μάχη Ίσους. Δυνάμεις, Διάταξη, Διεξαγωγή μάχης, Ελιγμός που εφαρμόστηκε, Στρατιωτικά σφάλματα. Σταδιακή είσοδο στον αγώνα των τμημάτων της δεξιάς πτέρυγας.

Διδακτική Ενότητα 3: Στρατιωτική Ανάλυση: Μάχη Γαυγαμήλων - Μάχη Υδάσπη

Μάχη Γαυγαμήλων. Δυνάμεις, Διάταξη, Διεξαγωγή μάχης, Ελιγμός που εφαρμόστηκε Στρατιωτικά σφάλματα Εφαρμογή ελιγμού από το ιππικό με γνώμονα την αδυναμία εξίσωσης της μακεδονικής παράταξης. Ιδιαιτερότητα χρήσης της δύναμης κρούσης του Αλεξάνδρου αναγνώρισε και εκμεταλλεύτηκε το ρήγμα του αριστερού πλευρού της περσικής παράταξης. Λόγοι έλλειψης καταδίωξης των Περσών

Μάχη Υδάσπη . Δυνάμεις, Διάταξη, Διεξαγωγή μάχης, Ελιγμός που εφαρμόστηκε για την αντιμετώπιση ενός άγνωστου όπλου (ελέφαντες), Στρατιωτικά σφάλματα.

Διδακτική Ενότητα 4: Καινοτομία στην Αλλαγή του Τρόπου Διοίκησης. Στρατιωτική Ανάλυση: Μάχη της Παραιτακινής

Δυνάμεις, Διάταξη, Διεξαγωγή μάχης, Ελιγμός που εφαρμόστηκε. Θέση στρατηγών στη μάχη. Άσκηση διοίκησης και ελέγχου κατά τη διάρκεια της μάχης. Μετακινήσεις στρατιωτικών τμημάτων στη διάρκεια του αγώνα. Στρατιωτικά σφάλματα.

Μάθημα: Αρχαία Ελληνο-Ρωμαϊκή Ιστορία- Βυζάντιο

Διδακτική Ενότητα 1: Εξέλιξη της Τακτικής του Ρωμαϊκού Στρατού. Εξοπλισμός των Λεγεωνάριων. Στρατιωτικές Μεταρρυθμίσεις του Γάιου Μάριου (100 π.Χ.)

Εξοπλισμός Ρωμαίων κύριο όπλο των λεγεωνάριων. Οργάνωση στρατού. Ιππικό εξέλιξη του εξοπλισμού αλόγου. Τακτική Ρωμαίων. Ανάλυση της επανάστασης στα στρατιωτικά ζητήματα των μεταρρυθμίσεων του Γάιου Μάριου.

Διδακτική Ενότητα 2: Στρατιωτική Ανάλυση: Μάχη Κανών - Μάχη Πύδνας

Μάχη Κανών. Δυνάμεις, Διάταξη, Διεξαγωγή μάχης, Ελιγμός που εφαρμόστηκε, Στρατιωτικά σφάλματα Ρωμαίων. Χρήση Ιππικού από Αννίβα.

Μάχη Πύδνας, Δυνάμεις, Διάταξη, Διεξαγωγή μάχης, Ελιγμός που εφαρμόστηκε, Στρατιωτικά σφάλματα, Εξαφάνιση της φάλαγγας από τη στρατιωτική ιστορία.

Διδακτική Ενότητα 3: Βυζαντινός Στρατός: Εξοπλισμός, Όπλα, Σώματα του Βυζαντινού Στρατού

Οργάνωση βυζαντινού στρατού, Εξοπλισμός. Συνήθης διάταξη των βυζαντινών δυνάμεων.

Διδακτική Ενότητα 4: Στρατιωτική Ανάλυση: Μάχη Δάρας - Μάχη Ματζικέρτ

Μάχη Δάρας. Δυνάμεις, Διάταξη, Διεξαγωγή μάχης, Ελιγμός που εφαρμόστηκε. Ρόλος Πεζικού Στρατιωτικά σφάλματα, Αρχές πολέμου που εφαρμόστηκαν.

Μάχη Ματζικέρτ. Δυνάμεις, Διάταξη, Διεξαγωγή μάχης, Ελιγμός που εφαρμόστηκε. Σφάλματα Βυζαντινών.

Μάθημα: Ελληνική Στρατιωτική Ιστορία του Νεοελληνικού Κράτους

Διδακτική Ενότητα 1: Εξέλιξη της Στρατιωτικής Τεχνολογίας - Εξέλιξη του φορητού οπλισμού - Εξέλιξη του Πυροβόλου

Μηχανοποίηση του πολέμου. Αλλαγές στο φορητό οπλισμό ραγδαία αύξηση της μαχητικής ικανότητας του πεζικού. Εξέλιξη του πυροβόλου ανάγκη συστηματικής εκπαίδευσης-στρατικοποίηση της Πολυτεχνικής Σχολής της Γαλλίας για τις ανάγκες του πυροβολικού και μηχανικού. Αλλαγή του τρόπου διεξαγωγής της μάχης και της άσκησης διοίκησης και ελέγχου λόγω της αύξησης του ρυθμού βολής των φορητών όπλων.

Διδακτική Ενότητα 2: Εξέλιξη της Πολεμικής Τέχνης. Τέσσερα Χαρακτηριστικά Σημεία που Εισάγουν τα Στρατεύματα σε Νεότερη Εποχή. Η Ελληνική Περίπτωση

Επίλυση τεσσάρων περιορισμών που επέτρεψαν την αύξηση της εξέλιξης των στρατευμάτων. Είσοδος σε μια νέα εποχή της στρατιωτικής ιστορίας. Ανίχνευση του σημείου εισόδου του Ελληνικού Στρατού στη νέα εποχή με τη μερική επίλυση των περιορισμών.

Διδακτική Ενότητα 3: Βαλκανικός Πόλεμος - Πρώτη Ουσιαστική Εμπλοκή του Ελληνικού Στρατού σε Στρατιωτικές Επιχειρήσεις

Η ήττα του ελληνοτουρκικού πολέμου και η ανάγκη αναδιοργάνωσης. Βενιζέλος και ανάγκη ριζικής αναδιοργάνωσης του στρατού. Προετοιμασία. Ανάγκη για ανώτερες στρατιωτικές σπουδές. Υιοθέτηση δόγματος.

Διδακτική Ενότητα 4: Ανάλυση Μαχών: Μάχη Σαρανταπόρου - Μάχη Γιαννιτσών - Νέος Τρόπος Άσκησης Στρατιωτικής Διοίκησης και Ελέγχου

Μάχη Σαρανταπόρου. Δυνάμεις, Διάταξη, Διεξαγωγή μάχης, Ελιγμός που εφαρμόστηκε - Ανάλυση. Στρατιωτικά σφάλματα Ελλήνων και Τούρκων.

Μάχη Γιαννιτσών. Δυνάμεις, Διάταξη, Διεξαγωγή μάχης, Ελιγμός που εφαρμόστηκε.-Ανάλυση. Στρατιωτικά σφάλματα Ελλήνων και Τούρκων.

Νέος τρόπος άσκησης στρατιωτικής διοίκησης και ελέγχου. Νέος τρόπος άσκησης διοίκησης και ελέγχου των ελληνικών δυνάμεων. Σχέδια επιχειρήσεων. Διαδικασία διαβίβασης εγγράφων διαταγών. Σιδηρόδρομος.

Μάθημα: Ελληνική Επανάσταση (1821-1828)

Διδακτική Ενότητα 1: Προετοιμάζοντας την Επανάσταση

Με την έναρξη του 19ου αιώνα άρχισαν να πυκνώνουν οι επαφές όσων θεωρούσαν ότι η απόσχιση των βαλκανικών εθνοτήτων από την Οθωμανική αυτοκρατορία δεν θα αργούσε να πραγματοποιηθεί. Όσα σημειώνονταν τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο στην Ευρώπη - επιτυχίες των επαναστατών στη Γαλλία, ναπολεόντιοι πόλεμοι, σερβική εξέγερση-συντηρούσαν την επαναστατική διάθεση των ορθοδόξων του ελλαδικού χώρου, αλλά και των Παραδουνάβιων Ηγεμονιών. Τη δεύτερη δεκαετία του 19ου αιώνα, και καθώς οι ρωσοοθωμανικές συγκρούσεις (1806-1812) είχαν πλέον λήξει, ο Ναπολέοντας είχε ηττηθεί

(1814) και η ηρεμία είχε επέλθει στη Σερβία, τα επαναστατικά σχέδια των ορθοδόξων χριστιανών μεταφέρθηκαν από τα πεδία των μαχών στις μυστικές συναντήσεις μελών ορισμένων οργανώσεων. Οι ιδεολογικές ζυμώσεις που έλαβαν χώρα στα τέλη του 18ου αιώνα και στις δύο πρώτες δεκαετίες του 19ου στους ορθοδόξους πληθυσμούς της Οθωμανικής αυτοκρατορίας και των παροικιών -ως συνέπεια και του Διαφωτισμού- διαμόρφωσαν ένα κλίμα συλλογικότητας ως προς τη δράση των ατόμων, το οποίο εκφράστηκε με την ίδρυση φανερών και μυστικών οργανώσεων. Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι να φέρει τους εκπαιδευόμενους σε επαφή με τις προαναφερθείσες οργανώσεις/εταιρείες, τη δομή και τη δράση τους, καθώς και με το πώς αυτές προετοίμασαν τον ελληνικό απελευθερωτικό Αγώνα, ο οποίος εκδηλώθηκε λίγα χρόνια αργότερα.

Διδακτική Ενότητα 2: Η Επανάσταση στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες

Η ελληνική Επανάσταση στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες (Βλαχία, Μολδαβία) υπήρξε η πρώτη επαναστατική δραστηριότητα των επαναστατημένων Ελλήνων εις βάρος της Οθωμανικής αυτοκρατορίας. Διήρκεσε οκτώ σχεδόν μήνες και έληξε με ήττα των ελληνικών δυνάμεων. Πολιτικός και στρατιωτικός ηγέτης της εξέγερσης στη συγκεκριμένη περιοχή υπήρξε ο επικεφαλής της Φιλικής Εταιρείας πρίγκιπας Αλέξανδρος Υψηλάντης, ο οποίος είχε τη γενική ευθύνη των στρατιωτικών επιχειρήσεων. Η ενότητα διερευνά τους λόγους που οδήγησαν τον Υψηλάντη στο να επιλέξει τις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες για την έναρξη της Επανάστασης, τα κυριότερα στρατιωτικά γεγονότα που συντελέστηκαν τους οκτώ αυτούς μήνες, αλλά και τα αίτια της αποτυχίας της εξέγερσης.

Διδακτική Ενότητα 3: Η Πολιτική Οργάνωση των Επαναστατημένων Ελλήνων (1821-1827)

Ο αγώνας της Ανεξαρτησίας, που ξέσπασε -σχεδόν- ταυτόχρονα στην Πελοπόννησο, τη Ρούμελη και τα νησιά του Αιγαίου, εκτός από την αποφασιστικότητα και την ανδρεία των εξεγερμένων, απαιτούσε μια ενιαία κεντρική διοίκηση, έργο της οποίας υπήρξε η οργάνωση περιφερειακών διοικήσεων, η εξεύρεση οικονομικών μέσων για τον εφοδιασμό των στρατιωτικών σωμάτων με μισθούς, τρόφιμα και πολεμικό υλικό, καθώς και ο σχεδιασμός των πολεμικών επιχειρήσεων. Επιπρόσθετα η κεντρική διοίκηση όφειλε να δημιουργήσει ευνοϊκό κλίμα απέναντι στις δύσπιστες δυτικοευρωπαϊκές κυβερνήσεις, την εξωτερική πολιτική των οποίων καθόριζε η Ιερή Συμμαχία. Οι επαναστάτες επεδίωξαν να παρουσιάσουν στους Ευρωπαίους την εικόνα ενός χριστιανικού έθνους με τεράστια πολιτισμική παράδοση,

που εξεγέρθηκε ενάντια σε έναν αλλόθρησκο και απολίτιστο τύραννο. Τη συγκεκριμένη εικόνα προσπάθησαν να οικοδομήσουν οι Έλληνες και μέσω της πολιτικής τους οργάνωσης. Το είδος αυτής της πολιτικής οργάνωσης, αλλά και την αποτελεσματικότητά της μελετά η εξεταζόμενη ενότητα.

Διδακτική Ενότητα 4: Ελληνική Επανάσταση και Ευρωπαϊκή Διπλωματία (1823-1828)

Στις αρχές του 1823 η διατήρηση του «ελληνικού» προβλήματος κατεδείκνυε ότι η αργοπορία της επίλυσής του σχετιζόταν άμεσα με τα συμφέροντα των Μ. Δυνάμεων στον χώρο των Βαλκανίων. Μοναδικό ενθαρρυντικό στοιχείο για το μέλλον της Επανάστασης αποτελούσε το φιλελληνικό κίνημα που είχε αναπτυχθεί σε μεγάλα τμήματα της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης ύστερα από την έναρξή της και το οποίο συνεχώς αυξανόταν. Η αδυναμία της Οθωμανικής αυτοκρατορίας να καταπνίξει την ελληνική Επανάσταση και ο φόβος μήπως δημιουργηθεί ένα ελληνικό κράτος που θα λειτουργούσε ως εκφραστής των ρωσικών συμφερόντων στη βαλκανική χερσόνησο και την ανατολική Μεσόγειο φαίνεται ότι επέδρασαν στο να αναθεωρηθεί η αγγλική εξωτερική πολιτική απέναντι στους επαναστατημένους Έλληνες. Η μεταστροφή αυτή της αγγλικής πολιτικής υπέρ της ελληνικής Επανάστασης προκάλεσε έντονο προβληματισμό στη Ρωσία, που ανησυχούσε για το ενδεχόμενο υπονόμευσης της δικής της επιρροής στην ανατολική Μεσόγειο. Υπό την πίεση λοιπόν των συγκεκριμένων εξελίξεων ο τσάρος ανέλαβε διπλωματική πρωτοβουλία. Οι προαναφερθείσες διπλωματικές ενέργειες των Μ. Δυνάμεων συντέλεσαν σταδιακά στο να αποκτήσουν οι Έλληνες το δικό τους ανεξάρτητο κράτος (1830).